

Jaarverslag 2017

Stichting Katholiek Montessori
Onderwijs Bussum,
te Bussum

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina:</u>
<u>Bestuursverslag:</u>	3
Kengetallen	13
Financieel beleid	18
<u>Jaarrekening:</u>	
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	26
Balans per 31 december 2017	30
Staat van baten en lasten 2017	31
Kasstroomoverzicht 2017	32
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	33
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	36
(Voorstel) bestemming van het resultaat	40
Gebeurtenissen na balansdatum	41
Verbonden partijen	42
Verantwoording subsidies	43
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	44
Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen	50
Ondertekening door bestuurders en toezichhouders	51
<u>Overige gegevens:</u>	
Statutaire bestemming van het resultaat	53
Gegevens over de rechtspersoon	54
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	55
<u>Bijlagen:</u>	
OCW-bijlage	61

BESTUURSVERSLAG

Bestuursverslag 2017 Katholieke Montessorischool Bussum

ALGEMENE INFORMATIE OMTRENT DE INSTELLING

1) Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

De Katholieke Montessori School biedt een rijk en gevarieerd curriculum in een inspirerende en gestructureerde leer- en werkomgeving. Het Montessori onderwijs op de KMS is ambitieus en opbrengstgericht. De omgeving waarin de KMS is gesitueerd en het hoge instroomniveau van de leerling populatie maken een hoog ambitieniveau noodzakelijk en gewenst. Het onderwijs op de KMS is gestoeld op Montessori principes, aangepast aan de huidige tijd en gaat mee met de huidige ontwikkelingen in het onderwijs.

Het onderwijs van de KMS wordt geschraagd door drie pijlers: een goed en veilig schoolklimaat, focus op cognitie en creativiteit en een sterke zorgstructuur.

2) Beleid en kerntaken organisatie

De in het schoolplan 2016-2020 geformuleerde missie en visie vormen de basis voor het door het bestuur gevoerde beleid. Dit houdt in dat het bestuur zorgt voor facilitering, bewaking en eventuele bijsturing van beleid op het gebied van onderwijs, financiën, (al dan niet buitenschoolse) activiteiten, personeel, materialen en gebouw.

Voedingsgebied van de school is de gehele gemeente Gooise Meren met nadruk op de direct rond de school gelegen wijken. De populatie in dit voedingsgebied kenmerkt zich door een relatieve kinderrijkheid ten opzichte van de verwachtbare demografische ontwikkelingen (meer jonge gezinnen). Dit garandeert op de middellange termijn continuïteit van de instroom.

3) Juridische structuur/Governance ontwikkelingen

De KMS is een zelfstandige Stichting die op basis van de wettelijke regeling valt onder het werkingsgebied van samenwerkingsverband Unita.

In 2010 is gekozen voor een functionele scheiding van bestuur en intern toezicht. De voorzitter, secretaris en penningmeester vormen tezamen het dagelijks bestuur en zijn als gevolg daarvan de uitvoerende bestuursleden. De overige bestuursleden vormen samen het toezichthoudend orgaan. Zij zijn belast met het toezicht, met dien verstande dat zij wel een specifiek aandachtsgebied kunnen hebben waar zij meer uitvoerend zijn. Tezamen vormen zij het bestuur van de Stichting. Het bestuur heeft in het Managementstatuut de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het bestuur en de directie transparant weergegeven en vastgelegd. Er wordt conform dit statuut samengewerkt tussen bestuur en directie.

Teneinde ouders op een formele wijze inspraak te geven in de school, is er de medezeggenschapsraad (MR). Dit formele orgaan, bestaat uit 6 personen en een voorzitter. De MR kent een adviserende en in sommige gevallen bindend adviserende rol en stuurt dus mede de toekomst van de school. De taken en bevoegdheden van de MR zijn in wet- en regelgeving vastgelegd. De MR bestaat deels uit ouders van leerlingen en deels uit leerkrachten. In 2017 is goed samengewerkt met de medezeggenschapsraad. Er is een goed formeel en informeel contact, waardoor de agenda('s) gemakkelijk kunnen worden afgestemd.

De interne organisatie is gestructureerd in 'bouwen'; clusters van drie groepen waarin twee leerjaren verenigd zijn. De KMS kent een bouw 1/2, 3/4, 5/6 en 7/8. Iedere bouw heeft een bouwcoördinator die de dagelijkse gang van zaken in de bouw coördineert. Boven deze coördinatoren staat de directeur. De

directeur heeft de beschikking over een stafafdeling zorg, waarin Interne begeleiding, Remedial teaching en overige zorg zijn ondergebracht.

De coördinatoren van de bouwen spreken wekelijks met de directie in het coördinatorenoverleg. In dit overleg neemt naast deze 'onderwijs' vertegenwoordigers ook de 'zorg' vertegenwoordiger in de persoon van de IB-er deel. De derde zuil, huishoudelijk en gebouw, wordt vertegenwoordigd door de directeur.

4) Bestuurlijke besluiten

In het verslagjaar hebben er 10 bestuursvergaderingen plaatsgevonden. In deze bestuursvergaderingen werd gewerkt met een vooraf opgestelde agenda en het, gedurende de vergadering, besprokene wordt op hoofdlijnen opgenomen in de notulen. Onder andere de volgende besluiten zijn in het jaar 2017 door het bestuur genomen:

- Jaarplan en Bestuursformatieplan 2016-2017;
- Aanpassing Treasury Statuut;
- Inhuur externe partij voor meerjarenonderhoudsplan;
- Goedkeuring jaarrekening en jaarverslag 2016;
- Meerjarenbegroting 2017-2021;
- Bestuurs formatieplan 2017-2018;
- Goedkeuring cafetariamodel personeel.

BELANGRIJKE ELEMENTEN VAN HET GEVOERDE BELEID:

1) Zaken met personele betekenis en personele ontwikkeling

De KMS streeft naar het in stand houden van een professionele organisatie en een werkklimaat waarin het personeel optimaal kan functioneren. Aan scholing en ondersteuning van personeel wordt veel aandacht besteed. Er wordt gezorgd voor een goede werksfeer waarbinnen de mogelijkheid bestaat zich persoonlijk en professioneel te ontwikkelen passend binnen de visie en missie van de school. De focus van de gezamenlijke ontwikkeling lag vooral op het functioneren van en de onderlinge samenwerking binnen de 4 bouwen. De huidige organisatie voldoet; de KMS heeft geen groei-doelstelling.

In 2017 werd afscheid genomen van een aantal leerkrachten vanwege pensioengerechtigde leeftijd, verhuizing en andere persoonlijke omstandigheden. Dit leidde tot een vijftal vacatures. Dit maakte het noodzakelijk om bij de start van het schooljaar 2017-2018 nogmaals nadrukkelijk aandacht te besteden aan het personele aspect van de KMS organisatie. Inmiddels zijn alle vacatures naar volle tevredenheid ingevuld.

Ook in het bestuur hebben wijzigingen plaatsgevonden; de voorzitter van de MR (de heer T.P. Flokstra) heeft de voorzitter van het bestuur (mevrouw B. Hermans) opgevolgd. Binnen de MR heeft een reeds benoemd lid, de positie van voorzitter overgenomen. Daarnaast namen wij afscheid van een bestuurslid met als portefeuille huisvesting en ICT, deze positie is nog vacant.

2) Onderwijsprestaties

De leeropbrengsten van de KMS waren gedurende het verslagjaar, evenals voorgaande jaren, zeer ruim boven de door de onderwijsinspectie gestelde norm. Voor alle vakgebieden lagen de scores ruim boven de landelijke norm voor scholen met vergelijkbare leerlingenpopulaties. In deze waardering is de opslag op de norm als gevolg van het (hogere) instroomniveau van de leerlingenpopulatie reeds meegewogen. De opbrengsten van het onderwijs voldeden daarmee aan de door de organisatie gestelde doelen, zoals verwoord in het Schoolplan 2016-2020 (" hoge opbrengsten, divers breed aanbod").

In het verslagjaar werd tevens een nieuwe Wereldoriëntatie methode geïmplementeerd, welke goed

aansluit bij de Montessori uitgangspunten zoals door het bestuur in de visie zijn vastgelegd.

3) Onderwijsontwikkelingen welke zijn gerealiseerd

Binnen het team zijn de onderwijskundige aspecten van de bestuursvisie en de impact van gedrag op het leerproces als beleidsprioriteiten benoemd. Vormgeven aan deze beleidsdoelen is met het vormen van aparte werkgroepen opgestart. In het verslagjaar werden meerdere onderwijsontwikkelingen gerealiseerd. De school brede invoering van het thematisch werken aan de hand van de Leskracht systematiek werd voltooid. Naast een uitdagend en op deze tijd toegesneden lesprogramma, leverde dit ook een flinke efficiency winst op voor de leerkrachten.

Gedurende het verslagjaar werd een begin gemaakt met de STAP-groep, onderwijs aan leerlingen die meer- of anders begaafd zijn en hier mee moeten leren omgaan.

Tenslotte werd een begin gemaakt met het evalueren van het taalonderwijs aan de hand van het FOCUS-PO instrument.

4) Onderwijskundige en onderwijs programmatische zaken

Het onderwijskundig en kwaliteitsbeleid is in hoofdlijnen vastgelegd in de missie en visie van de school en uitgewerkt in het Schoolplan 2016-2020. Gedurende het verslagjaar werd verder gewerkt aan het realiseren van de onderwijs programmatische zaken die in het schoolplan 2016-2020 worden beschreven. Belangrijkste element daarin is enerzijds de verschuiving van methode gebonden naar Montessoriaans en anderzijds de omslag van 'gewoon'- en 'hoogbegaafden'- onderwijs naar onderwijs gericht op brede talentontwikkeling.

Het eerste element werd in het verslagjaar onder meer ingevuld door de aanvang van een team brede visie discussie. Het tweede element enerzijds door het verder uitwerken van het projectonderwijs ICT en Wetenschap en Techniek, anderzijds door het verder koppelen van de KMS-ateliers aan de Leskracht systematiek.

5) Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg

In het bestuur is besloten dat in het schooljaar 2017-2018 aandacht moet worden besteed aan de in de afgelopen jaren doorgevoerde wijzigingen in het onderwijsproces teneinde deze veranderingen voor de middellange termijn te bestendigen. Concreet houdt dit in dat voor het schooljaar 2017-2018 werd besloten geen nieuwe onderwijskundige veranderingen op te starten. Vanzelfsprekend werd doorgewerkt aan de reeds in gang gezette veranderingen. Daarbij kan worden gedacht aan de nieuwe wereldoriëntatie methode en de vaklessen ICT en Wetenschap & Techniek.

6) Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen

In het verslagjaar hebben zich geen wijzigingen voorgedaan met betrekking tot verbonden partijen. De samenwerking met het samenwerkingsverband Unita werd in ongewijzigde vorm voortgezet. De opbrengsten van de deze samenwerking, dat wil zeggen de verdeling van de beschikbare gelden, wijzigde wel (ten positieve) gedurende het verslagjaar. Dit is weergegeven in de financiële paragraaf van dit verslag.

Het bestuur heeft in 2017 een begin gemaakt om de uitvoering, van de door het bestuur opgestelde hoofdlijnen van het onderwijskundig beleid, los te laten conform het management statuut. Dit nadat zij zich er nogmaals van heeft vergewist dat de huidige situatie een juist start/ijkpunt is. Hiervoor werd onder andere een aanzet gegeven voor het inzetten van het audit instrument voor processen en kwaliteitsborging (is "het huis op orde") op school door een externe partij. Focus van het bestuur nadien zal liggen bij sturing op hoofdlijnen zoals vastgelegd in beleid en visie.

Het bestuur is tot de conclusie gekomen dat de eigen rol en taakbeschouwing (inrichting van het model) een herijking behoeft en daarvoor is een start gemaakt om in samenwerking met Verus

(belangenorganisatie schoolbesturen) te komen tot een toekomst bestendig bestuursmodel dat tevens voldoet aan de nieuwste governance regels.

7) Governance ontwikkelingen

Zie paragraaf 3 Algemene Informatie omtrent de instelling hierboven.

8) Beleid bezoldiging bestuurders en toezichhouders

Er is uitdrukkelijk voor gekozen voor bestuursleden niet te bezoldigen en men ontvangt ook geen onkosten- of vacatievergoedingen.

9) Zaken met politieke of maatschappelijke impact

Er heeft in 2017 een tweetal stakingen plaatsgevonden waar de leerkrachten aan hebben deelgenomen. De achtergrond van deze stakingen vormt de landelijke discussie over de bezoldiging in het primaire onderwijs en de werkdruk.

10) Vermelding geldende code voor goed bestuur

Het theoretische bestuursmodel op de KMS voldoet aan de Code Goed Bestuur. Teneinde de praktische invulling hiervan te eiken heeft het bestuur actie ondernomen zoals hierboven beschreven onder punt 6.

11) Horizontale verantwoording

Met betrekking tot de dialoog met interne- en externe actoren voldoet de KMS aan de door de PO-Raad geformuleerde uitgangspunten.

12) Gevoerde beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag

Met betrekking tot het beleid inzake beheersing uitkering na ontslag voldoet de KMS aan de in de landelijke CAO vermelde regeling.

13) Afhandeling van klachten

Voor het behandelen van schriftelijke klachten beschikt de Katholieke Montessorischool over een vastomlijnde procedure voor klachtafhandeling:

1. via de interne klachtencommissie van de KMS
2. via de landelijke klachtencommissie waarbij de KMS is aangesloten
3. via de Inspectie van het Onderwijs (vertrouwensinspecteur)

De klachtenregeling garandeert een zorgvuldige behandeling van klachten en is bij iedereen bekend. De Katholieke Montessorischool is aangesloten bij de *Klachtencommissie voor het Katholiek Primair Onderwijs* gevestigd in Den Haag, een onafhankelijke instantie in het geval er een geschil is ontstaan tussen (medewerkers van) de KMS en ouders/leerlingen. Klagers kunnen zich met voorbijgaan aan de interne klachtenprocedure van school rechtstreeks tot deze externe klachtencommissie wenden met een formele klacht. Naast de klachtenregeling is er een intern en extern vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon is het eerste aanspreekpunt als het gaat om onveilige en ongewenste situaties op school.

In het verslagjaar zijn er geen klachten ingediend bij de landelijke klachtencommissie.

14) Huisvesting

In 2016 werd een begin gemaakt met de inventarisatie met betrekking tot het noodzakelijk groot onderhoud. Deze inventarisatie is in 2017 afgerond door het realiseren van een nieuw meerjaren

onderhoudsplan 2017-2021.

In 2017 is onderhoud gepleegd aan de buitenruimte en daarin geplaatste speelelementen zowel op de hoofdvestiging als op de nevenvestiging. Op de hoofdvestiging werd onderhoud gepleegd, waarbij de nadruk lag op het verhelpen van kleine gebreken en lekkages. In afwachting van de afronding van het meerjaren onderhoudsplan en bijbehorende financiële raming werden er geen grote onderhoudsprojecten uitgevoerd. Wel werden enige kapotte dan wel niet meer functionerende elementen binnen school vervangen (o.a. ramen, hang- & sluitwerk en dakbedekking).

15) Toegankelijkheid van de instelling en het toelatingsbeleid

De Katholieke Montessorischool staat open voor alle kinderen, ongeacht afkomst of geloofsovertuiging. Het toelatingsbeleid is daarop afgestemd en kan als volgt worden samengevat:

- Algemeen: na inschrijving worden kinderen in volgorde van aanmelding op een plaatsingslijst geplaatst (waarbij broertjes/zusjes van leerlingen voorrang krijgen). Het kan voorkomen dat kinderen niet geplaatst kunnen worden, omdat de capaciteit van de betreffende jaargroep(en) dat niet toelaat. In dat geval worden ze op een wachtlijst geplaatst.
- Leerlingen van andere scholen: instroom van leerlingen van andere scholen is in principe mogelijk. Voorwaarde hiervoor is dat er plaats is en toelating voldoende garanties biedt voor een succesvol vervolg van de onderwijsloopbaan op de KMS. De school behoudt zich daarbij het recht voor leerlingen niet toe te laten als zij daartoe aanleiding ziet. Een eventuele beslissing hiertoe zal door de KMS gemotiveerd worden. De school hanteert hiervoor een vastgelegde toelatingsprocedure die uitgevoerd wordt door de orthopedagoog.
- Zorgleerlingen: toelating van leerlingen met een leerlinggebonden financiering ('rugzak') of leerlingen met een specifieke zorgbehoefte: de KMS hanteert geen restricties bij de toelating van deze kinderen, mits de KMS deze leerlingen (al dan niet met extra hulp) wel kan opvangen. Het antwoord op deze vraag zal, mede in het kader van het maatwerk van Passend Onderwijs, steeds meer een genuanceerde afweging zijn. Beleidsmatig geldt: als het kan, laat de KMS ook toe.

17) Internationalisering en onderzoeksbeleid

Niet van toepassing

18) Besteding van middelen uit de prestatieboxregeling

De middelen uit de prestatieboxregeling werden in 2017 ingezet ten behoeve van de talentontwikkeling binnen het eigen team met betrekking tot de vakgebieden ICT en Wetenschap & Techniek alsmede de STAP-groep. De middelen werden onder meer aangewend voor faciliteren van het ontwikkelen van eigen leerlijnen voor deze vakgebieden. Daarnaast is breed geïnvesteerd in teamontwikkeling met betrekking tot de doorgaande leerlijn Wereldoriëntatie.

FINANCIEN EN CONTINUITEIT

1) Analyse resultaat baten en lasten

Voor het overzicht van de resultaten 2017 verwijs ik naar het cijfermatige gedeelte in het 2^e deel van het jaarverslag. Het verschil in resultaat versus begroting is als volgt opgebouwd:

Kostenpost	Delta tov budget (let op: min is positief)	
Baten OCW personeel	€ -75.017	tm Q3 waren baten in lijn met budget. In Q4 enorm extra bedrag van OC&W (onvoorspelbaar)
Baten Unita	€ -2.669	bedrag per leerling gedurende het jaar wat verhoogd
Detacheringskosten	€ 7.749	meer vervanging vanuit detacheringsbureau nodig bij ziekte
Leerkrachten	€ 81.715	incl gymleraar die hier niet begroot was
Ziekte/zwanger/vervanging	€ -3.495	som van betreffende kosten en bijdragen vervangingsfonds
Werving personeel	€ 2.753	Advertenties ivm diverse vacatures
Nascholing	€ 9.622	Montessori opleiding nieuwe leerkrachten
Uitbesteding derden	€ -21.191	Gymleraar was begroot op deze post, uitkomst meer in lijn met begroot 2018
Vergoeding overig	€ -2.907	€ 712 belastingdienst 2015 terug, € 1963 subsidie W&T
Schoonmaak	€ 8.969	Per oktober 2016 betalingsystematiek gewijzigd. Controle op juistheid facturen loopt nog
Best&Mgt ondersteuning	€ 2.263	Advieskosten Dyade
Juridisch	€ 10.001	
Kopieerkosten	€ 8.057	Naheffing 2016 en heel veel kopien
Resultaat lustrum	€ -2.788	Reservering betrof € 10.000
Ouderbijdrage	€ -3.612	Iets hogere gemiddelde bijdrage ouders
Bijdrage schoolkamp	€ -3.545	Was ook te laag begroot. Kosten schoolkamp in lijn met baten
Activiteiten	€ -17.748	Budget 2018 22k. Budget 2017 was te hoog (27k), in 2016 en 2017 herorientatie op beste inzet van deze middelen
Schoolkamp	€ -1.574	Kosten te laag begroot, daarnaast deel locatiehuur al in 2016 gevallen, terwijl vooruitbetaling 2018 niet op 2017 kosten drukt
Overig	€ 2.795	som van diverse kleinere verschillen

Totaal school	€ -622	tov budget van	€ -20.799
----------------------	---------------	----------------	------------------

Totaal resultaat 2017 € -21.421 winst

Het totaal positief resultaat van € 21.421 is nagenoeg gelijk aan begroting. Dit is echter wel het gevolg van een groot aantal positieve en negatieve verschillen.

Voor een groot deel is dat een logisch patroon in de resultaten. 2017 kenmerkt zich echter door eenmalige grote afwijkingen op personeelskosten en juridische kosten als gevolg van het vertrek van een leerkracht en langdurige ziekte onder het personeel. Dat het resultaat toch op begroting uitkomt is te danken aan een enorme meevaller in de OCW baten in Q4. De onvoorspelbaarheid van deze baten is wel een jaarlijks terugkerend fenomeen, waar overigens ook andere scholen mee te maken hebben.

2) Balans

Op de balans zijn geen grote bijzonderheden aan te merken. Zoals gebruikelijk eens in de vijf jaar is dit jaar de lustrumreservering vrijgevallen.

De dotatie groot onderhoud is conform budget uitgevoerd. Daarentegen is ook een aantal renovatie werkzaamheden uit de voorziening groot onderhoud bekostigd.

De balans indicatoren zijn goed en ruim binnen signaleringswaardes OC&W. De KMS streeft er wel naar het weerstandsvermogen in de nabije toekomst wat te vergroten teneinde nog steviger te staan tegenover eventuele toekomstige tegenvallers (zie ook risico paragraaf

3) Continuïteitsparagraaf en Treasurybeleid

Risico Analyse

Onderstaand zijn de belangrijkste risico's voor de KMS weergegeven tezamen met het bestuursstandpunt danwel de maatregel ter bestrijding van het risico.

-Daling van de inkomsten door lager leerlingenaantal

De KMS heeft het beleid om 28 leerlingen in iedere groep te hebben. Dit leidt tot een omvang van 331 leerlingen op de meetmomenten in oktober. De KMS zit vrijwel op deze doelomvang. De demografische ontwikkeling laat een licht dalende trend van het aantal leerlingen in het basisonderwijs zien.

Desalniettemin heeft de KMS te maken met een structurele wachtlijst.

Het bestuur zal de ontwikkeling van het leerlingenaantal zorgvuldig in de gaten houden, maar verwacht hier in de komende jaren geen significante daling

-(Fors) verminderde bijdrage van de ouders

De KMS kent een forse vrijwillige ouderbijdrage en een daaraan gekoppeld hoog voorzieningenniveau voor de leerlingen. De ambitie van de KMS is om op deze voet verder te gaan. Tijdens de economisch mindere jaren die achter ons liggen, is het de KMS gelukt om de hoogte van de ouderbijdrage ongeveer gelijk te houden. Voor schooljaar 2017-2018 zit er zelfs een stijgende lijn in. Tevens is de betalingsbereidheid van de vrijwillige ouderbijdrage zeer hoog. Indien deze bijdrage sterk vermindert, heeft de KMS tijd nodig om de kosten van het voorzieningenniveau daarop aan te passen. Dit risico is daarmee overzichtelijk, want beperkt in de tijd en eventuele door ouders gewenste daling kan in goed overleg ook in de tijd gemanaged worden.

-Onverwacht grote uitgaven aan onderhoud

De staat van onderhoud van het schoolgebouw is redelijk goed. De afgelopen jaren zijn de nodige onderhoudstaken uitgevoerd. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud is gebaseerd op de vorige versie van het meerjarenonderhouds plan. In 2017 is in opdracht van het bestuur een update gemaakt van het meerjarenonderhoudsplan. Met een pand uit de jaren 70 van de vorige eeuw is een bepaalde hoeveelheid onderhoud wel noodzakelijk. Dit wordt ook erkend door de Gemeente Gooise Meren in haar recente analyse van de staat van schoolpanden in de gemeente. Eventuele benodigde aanpassingen in de dotatie worden zo nodig volgend jaar verwerkt in de meerjarenbegroting. De gemeenteraad heeft begin 2018 een besluit genomen om in principe rond 2022 voor nieuwbouw te zorgen voor de KMS (inclusief ophef van de dislocatie Isaac da Costalaan) en hiervoor ook gelden vrij te maken. Dit zou gunstig kunnen zijn voor de financiële onderhoudsvooruitzichten van de KMS. Komende tijd wordt met gemeente in overleg getreden om meer duidelijkheid hierover te krijgen.

-Onverwachte hogere personele kosten

Bij zaken als arbeidsconflicten of langdurige ziekte is een kleine school als de KMS relatief kwetsbaar. Deze zaken zijn per definitie niet geheel uit te sluiten in de toekomst. In de bepaling van de gewenste hoogte van de financiële buffers van de KMS wordt hier nadrukkelijk rekening mee gehouden.

Risico Beheerssystematiek

In 2018 vindt een tweetal belangrijke zaken plaats ten aanzien van het risicobeleid van de KMS. Ten eerste wordt een herijking van de meerjarenbegroting gemaakt met daarin verwerkt zowel de onderwijsmatige beleidsplannen, als het vernieuwde meerjarenonderhoudsplan als het opnieuw vaststellen van de gewenste financiële bufferhoogte.

Ten tweede wordt in 2018 in overleg met externe adviseurs de bestuurs- en toezichtstructuur van de KMS doorgelicht en zonodig aangepast aan de wensen en eisen vanuit de organisatie zelf en vanuit overheid/wet.

Treasuryverslag

De KMS voert een risicomijdend financieel beleid waarvan de contouren zijn vormgegeven in het Treasury Statuut. Dit statuut is in januari 2017 vernieuwd en voldoet aan de laatste eisen.

Alle liquide middelen zijn direct opvraagbaar. Alle rekening-courant rekeningen zijn ondergebracht bij de ABN-AMRO bank, huisbankier van de KMS. De (overtollige) liquide middelen worden bij dezelfde bank aangehouden op een internetspaarrekening en zijn per direct opvraagbaar.

Het bestuur verwacht in 2018 geen gebruik te hoeven maken van kredietfaciliteiten.
De KMS heeft geen beleggingen, beleningen of derivaten anders dan de genoemde spaarrekening.

Meerjarenprognose (cijfers achterin)

Prognose leerlingen aantallen:

Zoals ook vermeld in de risico paragraaf verwachten we de komende jaren een stabiel leerlingen aantal.

Prognose personele bezetting:

Wij verwachten de komende jaren een stabiel aantal fte's op alle onderdelen van de personele bezetting.

Toelichting meerjarenbegroting (cijfers achterin)

Stabiliteit is het kernwoord in de KMS meerjarenbegroting. De in januari 2018 geakordeerde meerjarenbegroting laat een overschot zien in de komende jaren. Wij verwachten dit overschot te benutten voor de combinatie van versterking van de financiële buffers en voor verdere verbeteringen in het onderwijs. De plannen daarvoor werken wij gedurende 2018 verder uit. Wij houden daarbij nauwlettend in de gaten hoe de overheid de plannen voor onderwijs investeringen in de praktijk gaat brengen, zeker ook omdat in de loop van 2020 naar verwachting de prestatiebox baten aflopen, als ook naar aanleiding van de recente ontwikkeling mbt het werkdruk akkoord.

Verslag Toezichthoudend Bestuur Katholieke Montessorischool Bussum 2017 23 januari 2018

Toezichthoudend Bestuur (TB) bestaat uit:

Christine de Wert (voorzitter), Charlotte van Snellenberg (HR) en Anouhk Sterken (onderwijs). Het toezichthoudend bestuur vervult haar rol onbezoldigd.

Vergaderd op: 20 maart 2017, 4 juli 2017, 13 november 2017 (afwezigheid Charlotte)

Twee van de drie bestuursleden van het TB zijn aangetreden in 2016, de andere in 2015. De overdracht van de oude leden van het TB is minimaal geweest. Onze intentie is dit in de toekomst beter te borgen.

In 2017 heeft het TB haar goedkeuring verleend aan:

- Benoeming van bestuurslid DB Thijs Flokstra (gestart per nieuwe schooljaar 2017-2018);
- Vertrek bestuurslid DB Barbara Hermans – van der Kleij;
- Vertrek bestuurslid TB Maurits van Boetzelaer ;
- Begroting 2018;
- Bestuursverslag 2016 en jaarrekening 2016, inclusief verificatie van de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen;
- Strategisch meerjarenplan 2018-2021 (in januari 2018).

De communicatie richting team en ouders is een aandachtspunt. Het TB heeft daarom geadviseerd om een bestuurslid voor een nieuwe portefeuille communicatie te werven om alle vormen van communicatie te optimaliseren.

Aan het einde van schooljaar 2016-2017 is een aantal leerkrachten vertrokken wat tot een relatief hoog aantal nieuwe leerkrachten per schooljaar 2017-2018 heeft geleid. De wervingsprocedures zijn voldoende nageleefd.

Het TB stond achter de stakingen op 27 juni en 12 december 2017.

De KMS heeft een doorlopend meerjarencontract met Van Ree Accountants. Het TB heeft geadviseerd om dit contract in 2019 opnieuw te beoordelen.

Het TB heeft geadviseerd om de interne procedures te evalueren middels een externe audit op alle processen en waar gewenst deze aan te scherpen.

Het TB heeft vastgesteld dat in 2017 alle wettelijke voorschriften zijn nageleefd.

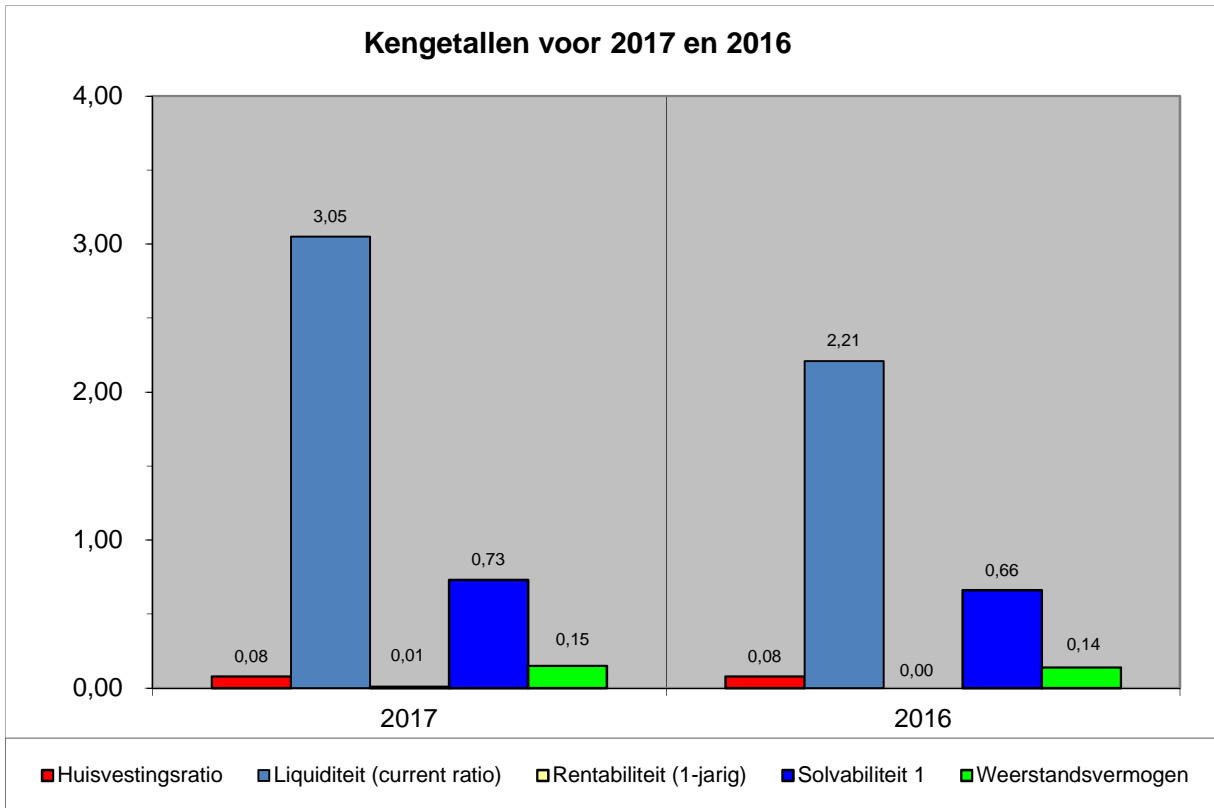
Het TB heeft vastgesteld dat het DB in 2017 met een totaal van 3 leden op voldoende sterkte heeft gefunctioneerd en haar verantwoordelijkheid heeft genomen in diverse bestuursaangelegenheden, in lijn met code goed bestuur.

Het TB dankt het DB voor het gevoerde beleid in 2017 en kijkt uit naar een constructieve samenwerking in het volgende kalenderjaar.

KENGETALLEN

Met betrekking tot de huisvestingsratio, liquiditeit, rentabiliteit, solvabiliteit en het weerstandsvermogen vermelden wij onderstaande kengetallen:

Kengetal	2017	2016	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Huisvestingsratio	0,08	0,08	groter dan 0,10
Liquiditeit (current ratio)	3,05	2,21	kleiner dan 0,75
Rentabiliteit (1-jarig)	0,01	0,00	lager dan -0,10
Solvabiliteit	0,73	0,66	kleiner dan 0,30
Weerstandsvermogen	0,15	0,14	kleiner dan 0,05

Hierna vindt u omschrijving van de kengetallen inclusief berekening.

Huisvestingsratio

Het kengetal "huisvestingsratio" geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten en de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Definitie: Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door som van de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Omschrijving	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
- Huisvestingslasten	143.870		151.750	
- Afschrijvingen gebouwen en terreinen	1.700		1.700	
Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen		145.570		153.450
- Totale lasten	1.869.665		1.806.168	
- Financiële lasten	1.186		1.129	
Som totale lasten en financiële lasten		1.870.851		1.807.297
Kengetal:		0,08		0,08

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van groter dan 0,10.

De huisvestingsratio is voor 2017 lager dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2016 is de huisvestingsratio gelijk gebleven.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, kortlopende effecten, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

Omschrijving	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
- Liquide middelen	414.727		357.891	
- Vorderingen	85.601		101.065	
Vlottende activa		500.328		458.956
Kortlopende schulden		164.013		208.138
Kengetal:		3,05		2,21

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,75.

De liquiditeitsratio geeft aan dat 3,05 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen aan crediteuren, nog te betalen posten en de overlopende passiva.

De stichting heeft op 31 december 2017 de beschikking over € 414.727 aan liquide middelen en heeft daarnaast € 85.601 openstaan aan nog te ontvangen bedragen.

Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 164.013.

De liquiditeit is voor 2017 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2016 is de liquiditeitspositie gestegen.

In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding aan tussen het resultaat en de totale baten.

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
Resultaat		21.422		1.404
- Totaal baten	1.892.195		1.808.251	
- Financiële baten	76		450	
Som totaal baten inclusief financiële baten		1.892.271		1.808.701
Kengetal 1-jarig:		0,01		0,00

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan -0,10.

De rentabiliteit geeft aan hoeveel van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat.

De stichting heeft met de totale baten, te weten € 1.892.271, een resultaat behaald van € 21.422. Dit houdt in dat 0,01 deel van de baten wordt omgezet in het uiteindelijke resultaat, ofwel van elke euro die wordt ontvangen, wordt € 0,01 behouden en wordt € 0,99 besteed.

De rentabiliteit is voor 2017 hoger dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2016 is de rentabiliteitspositie gestegen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie inclusief voorzieningen: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen

Omschrijving	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
- Eigen vermogen	277.076		255.655	
- Voorzieningen	176.073		149.687	
Som eigen vermogen en voorzieningen		453.149		405.342
Totaal vermogen		617.161		613.480
Kengetal:		0,73		0,66

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,30.

Deze definitie van de solvabiliteit geeft aan dat 73% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 27% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

De solvabiliteit is voor 2017 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2016 is de solvabiliteitspositie gestegen.

Definitie exclusief voorzieningen: Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen.

Omschrijving	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
Eigen vermogen		277.076		255.655
Totaal vermogen		617.161		613.480
Kengetal:		0,45		0,42

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorzien tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

Definitie inclusief materiële vaste activa: Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten)

Omschrijving	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
Eigen vermogen		277.076		255.655
- Totaal baten	1.892.195		1.808.251	
- Financiële baten	76		450	
Som totaal baten inclusief financiële baten		1.892.271		1.808.701
Kengetal:		0,15		0,14

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,05.

In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Het weerstandsvermogen is voor 2017 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2016 is het weerstandsvermogen gestegen.

Definitie exclusief materiële vaste activa: Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
- Eigen vermogen	277.076		255.655	
- Materiële vaste activa	116.833		154.524	
Verschil eigen vermogen en materiële vaste activa		160.243		101.131
- Totaal baten	1.892.195		1.808.251	
- Financiële baten	76		450	
Som totaal baten inclusief financiële baten		1.892.271		1.808.701
Kengetal:		0,08		0,06

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is; dit om te signaleren of onderwijsorganisaties misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

Definitie: De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
- Balans totaal	617.161		613.480	
- Materiële vaste activa gebouwen en terreinen	5.159		6.859	
<i>Verschil balans totaal en materiële vaste activa gebouwen en terreinen</i>		<u>612.002</u>		<u>606.621</u>
- Totaal baten	1.892.195		1.808.251	
- Financiële baten	76		450	
<i>Som totaal baten inclusief financiële baten</i>		<u>1.892.271</u>		<u>1.808.701</u>
Kengetal:		0,32		0,34

FINANCIËEL BELEID

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2017 in vergelijking met 31 december 2016. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2017	31-12-2016	Passiva	31-12-2017	31-12-2016
Immateriële vaste activa	-	-	Eigen vermogen	277.076	255.655
Materiële vaste activa	116.833	154.524	Voorzieningen	176.073	149.687
Vorraden	-	-	Kortlopende schulden	164.013	208.138
Vorderingen	85.601	101.065			
Liquide middelen	414.727	357.891			
Totaal activa	617.161	613.480	Totaal passiva	617.161	613.480

Toelichting op de activa zijde van de balans:

Materiële vaste activa:

In 2017 is er slechts voor € 720 geïnvesteerd. De afname van het saldo wordt veroorzaakt door de afschrijvingslasten.

Vorderingen:

De incassobatch van december 2016 is in januari 2017 verwerkt. Vandaar de afname van het saldo.

Liquide middelen:

De liquide middelen zijn ten opzichte van 2016 toegenomen met € 56.836. In het kasstroomoverzicht kunt u de specificatie vinden van de mutaties in de liquide middelen.

Toelichting op de passiva zijde van de balans:

Eigen vermogen:

Voor een specificatie van de toename zie "voorstel bestemming resultaat".

Voorzieningen:

De voorzieningen zijn toegenomen conform het budget.

Kortlopende schulden:

De kortlopende schulden zijn met € 34.125 afgenomen.

Analyse resultaat

De begroting van 2017 liet een positief resultaat zien van € 20.798. Uiteindelijk resulteert een positief resultaat in boekjaar 2017 van € 21.422: een verschil van € 624 met de begroting. Het positief resultaat over het boekjaar 2016 bedroeg € 1.404. In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan en een specificatie van de belangrijkste verschillen.

De voorzieningen zijn per saldo met € 26.386 toegenomen.

Analyse realisatie 2017 versus realisatie 2016 en realisatie 2017 versus begroting 2017

Onderstaand is een vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van gerealiseerde en begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2017 en gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2016.

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Vershil	Realisatie 2016	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	1.615.404	1.551.522	63.882	1.548.529	66.875
Overige baten	276.791	251.200	25.591	259.722	17.069
Totaal baten	1.892.195	1.802.722	89.473	1.808.251	83.944
Lasten					
Personele lasten	1.412.723	1.332.729	79.994	1.349.821	62.902
Afschrijvingen	38.411	41.194	-2.783	42.701	-4.290
Huisvestingslasten	143.870	136.900	6.970	151.750	-7.880
Overige lasten	274.661	270.651	4.010	261.896	12.765
Totaal lasten	1.869.665	1.781.474	88.191	1.806.168	63.497
Saldo baten en lasten	22.530	21.248	1.282	2.083	20.447
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	76	750	-674	450	-374
Financiële lasten	1.186	1.200	-14	1.129	57
Totaal financiële baten en lasten	-1.110	-450	-660	-679	-431
Totaal resultaat	21.422	20.798	624	1.404	20.018

Toelichting op de staat van baten en lasten:

Het resultaat is ten opzichte van 2016 gestegen met € 20.018. De belangrijkste oorzaken van deze stijging zijn:

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Vershil	Realisatie 2016	Vershil
Rijksbijdragen OCenW					
Vergoeding salariskosten	1.115.121	1.072.318	42.803	1.075.267	39.854
Vergoeding schoolbudget PAB	171.790	165.310	6.480	168.175	3.614
Subsidie OCW geormerkt	4.094	0	4.094	5.891	-1.797
Subsidie OCW niet-geormerkt	49.428	42.372	7.057	33.681	15.747
SWV ontv. Ondersteun Personeel	42.149	39.480	2.669	33.414	8.735
Rijksbijdrage OCW materieel	232.822	232.043	780	232.100	722
	1.615.404	1.551.522	63.882	1.548.529	66.875

Met het opstellen van de begroting waren de definitieve bedragen van OCW nog niet bekend. De definitieve beschikking zoals deze nu is gepubliceerd bij OCW vallen hoger uit dan de verwachting.

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Vershil	Realisatie 2016	Vershil
<u>Overige baten</u>					
Premiedifferentiatie	14.167	0	14.167	3.517	10.650
Overblijfgelden	114.683	115.000	-317	109.025	5.658
Ouderbijdragen	140.357	133.200	7.157	139.539	818
Vergoeding identiteit	4.260	3.000	1.260	4.250	10
Overige personeelsgebonden opbrengsten	417	0	417	1.708	-1.291
Overige vergoedingen	2.907	0	2.907	1.683	1.224
	<u>276.791</u>	<u>251.200</u>	<u>25.591</u>	<u>259.722</u>	<u>17.069</u>

De ontvangst inzake bonus/malus (premedifferentiatie) is nie begroot voor 2017.

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Vershil	Realisatie 2016	Vershil
<u>Personele lasten</u>					
Salariskosten	47.664	39.832	7.832	48.404	-740
Directie	94.705	92.042	2.663	91.021	3.684
OP	1.064.234	975.023	89.212	1.011.578	52.657
OOP	109.995	110.213	-218	110.876	-881
Kosten BGZ en Arbo zorg	3.867	3.000	867	2.994	873
Kosten nascholing	33.623	24.000	9.623	20.290	13.333
Salariskosten BAPO	7.592	7.495	97	11.520	-3.929
Administratief personeel	22.508	21.124	1.384	37.150	-14.642
Kosten uitbesteding derden	32.808	54.000	-21.192	58.100	-25.292
Salariskosten Vervangingsfonds	19.902	0	19.902	3.668	16.234
Overige kosten PAB	0	2.500	-2.500	874	-874
Dotatie voorziening jubilea	842	2.000	-1.158	-15.701	16.543
Uitkeringen	-30.894	0	-30.894	-31.365	470
Overige personeelsgebonden kosten	5.876	1.500	4.376	412	5.464
	<u>1.412.723</u>	<u>1.332.729</u>	<u>79.994</u>	<u>1.349.821</u>	<u>62.902</u>

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Vershil	Realisatie 2016	Vershil
<u>Afschrijvingen</u>					
Afschr. Kosten Installaties	1.700	1.700	0	1.700	0
Afschr. Kosten Leermiddelen	7.782	7.782	0	6.816	966
Afschr. Kosten ICT	21.816	24.600	-2.784	26.853	-5.036
Afschr. Kosten Kantoormeubilair	284	284	0	284	0
Afschr. Kosten Schoolmeubilair	6.829	6.828	1	7.049	-220
	<u>38.411</u>	<u>41.194</u>	<u>-2.783</u>	<u>42.701</u>	<u>-4.290</u>

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Vershil	Realisatie 2016	Vershil
<u>Huisvestingslasten</u>					
Dot. Voorz. Onderh. Gebouwen	42.400	42.400	0	42.400	0
Dagelijks onderhoud gebouwen	17.684	18.000	-316	28.788	-11.103
Publiekrechtelijke heffingen	2.291	5.000	-2.709	3.981	-1.690
Tuinonderhoud	4.664	3.000	1.664	3.386	1.278
Schoonmaakbedrijf	48.970	40.000	8.970	38.489	10.481
Overige schoonmaakkosten	4.589	500	4.089	1.101	3.488
Energie	20.698	26.000	-5.302	31.209	-10.511
Water	2.574	2.000	574	2.396	178
	<u>143.870</u>	<u>136.900</u>	<u>6.970</u>	<u>151.750</u>	<u>-7.880</u>

Overige instellingslasten	Realisatie	Begroting	Verschil	Realisatie	Verschil
	2017	2017		2016	
Verbruiksmateriaal	22.004	28.000	-5.996	36.877	-14.872
ICT	22.130	25.000	-2.870	22.189	-59
Reproductiekosten	16.057	8.000	8.057	6.812	9.245
Kosten bijzondere activiteiten	20.877	40.200	-19.323	33.689	-12.812
Bestuurs- en managementondersteuning	2.763	500	2.263	5.629	-2.865
Representatiekosten	3.332	1.750	1.582	6.903	-3.571
Kosten overblijfgelden	114.776	115.000	-224	91.146	23.630
Juridische ondersteuning	13.001	3.000	10.001	8.000	5.001
Uitbesteding administratie	27.070	27.951	-881	25.964	1.106
Overigen	32.651	21.250	11.401	24.689	7.962
	274.661	270.651	4.010	261.896	12.765

Financiële baten en lasten	Realisatie	Begroting	Verschil	Realisatie	Verschil
	2017	2017		2016	
Rente- en bankkosten	1.186	1.200	-14	1.129	57
Rente opbrengsten bank	-76	-750	-826	-450	374
	1.109	450	659	679	431

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de stichting. Hiermee willen we een beeld geven over de continuïteit van de stichting.

Er is geen sprake van majeure investeringen of van doorcentralisatie van de huisvesting.

Kengetallen

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Aantal leerlingen per 1 oktober	331	329	329	329	329
Personele bezetting in fte per 31 december					
Bestuur / Management	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Personeel primair proces	17,00	17,00	17,00	15,00	15,00
Ondersteunend personeel	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Totale personele bezetting	20,00	20,00	20,00	18,00	18,00

Toelichting op de kengetallen

Balans

Activa	Realisatie 31-12-2016	Realisatie 31-12-2017	Prognose 31-12-2018	Prognose 31-12-2019	Prognose 31-12-2020
Materiële vaste activa	154.524	116.833	116.833	116.833	116.833
Totaal vaste activa	154.524	116.833	116.833	116.833	116.833
Vorderingen	101.065	85.601	84.716	84.716	84.716
Liquide middelen	357.891	414.727	478.927	550.203	598.006
Totaal vlottende activa	458.956	500.328	563.643	634.919	682.722
Totaal activa	613.480	617.161	680.476	751.752	799.555

Passiva	Realisatie 31-12-2016	Realisatie 31-12-2017	Prognose 31-12-2018	Prognose 31-12-2019	Prognose 31-12-2020
Algemene reserve	184.043	194.906	259.106	330.382	378.185
Bestemmingsreserves	71.612	82.170	82.170	82.170	82.170
Eigen vermogen	255.655	277.076	341.276	412.552	460.355
Voorzieningen	149.687	176.073	176.073	176.073	176.073
Kortlopende schulden	208.138	164.012	163.127	163.127	163.127
Totaal passiva	613.480	617.161	680.476	751.752	799.555

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020
Baten					
Aantal leerlingen	331	329	329	329	329
Rijksbijdragen OCenW	1.548.529	1.615.404	1.601.764	1.604.942	1.581.532
Overige baten	259.722	276.791	252.500	252.500	252.500
Totaal baten	1.808.251	1.892.195	1.854.264	1.857.442	1.834.032
Lasten					
Personeelslasten	1.349.821	1.412.723	1.320.974	1.325.076	1.325.139
Afschrijvingen	42.701	38.411	38.290	38.290	38.290
Huisvestingslasten	151.750	143.870	147.000	147.000	147.000
Overige lasten	261.896	274.661	283.100	275.100	275.100
Totaal lasten	1.806.168	1.869.665	1.789.364	1.785.466	1.785.529
Saldo baten en lasten	2.083	22.530	64.900	71.976	48.503
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	450	76	500	500	500
Financiële lasten	1.129	1.186	1.200	1.200	1.200
Totaal financiële baten en lasten	-679	-1.110	-700	-700	-700
Totaal resultaat	1.404	21.420	64.200	71.276	47.803

VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN

Ondertekening namens de toezichthouder

Datum:

Plaats:

Naam:

Functie:

Ondertekening:

JAARREKENING

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het (groeps)vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening zijn tevens opgenomen de rechtspersonen die tot de groep behoren. Dit betreft de volgende stichting:
- Stichting Overblijf KMS

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.
Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Installaties, verwarming en liften	15	6,67%	500
Installaties, alarm	10	10,00%	500
Kantoormeubilair/inventaris, bureau's en kasten	20	5,00%	500
Kantoormeubilair/inventaris, stoelen	10	10,00%	500
Huishoudelijk apparatuur	5	20,00%	500
Schoolmeub./inventaris., excl. Leerlingensets	20	5,00%	500
Schoolmeub./invent. Leerlingensets	15	6,67%	500
Onderwijskundige apparatuur/mach.	5	5,00%	500
ICT, computers	4	25,00%	500
ICT, servers en printers	4	25,00%	500
ICT, netwerk en telefooncentrale	4	25,00%	500
Leermiddelen	8	12,50%	500

Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserve.

De bestemmingsreserve is een reserve met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Beperkingen	EUR
- Reserve lustrum			2.000
- Reserve nulmeting			10.938
- Algemene reserve privaat			69.232

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voor het contant maken van de waarde van de voorziening wordt gerekend met een rekenrente welke voor eind 2017 wordt bepaald. De berekening is als volgt:
Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) -/- Inflatie (bron: CBS).

Voor 2017 wordt er gerekend met een rekenrente van 0,70%. Waarbij de waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00% en de uitgangswaarde voor de inflatie 1,30% is.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen Staat van Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de bestemde reserve die door het bestuur is bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen. De instelling is volgens de cao PO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2017 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2017 104,40%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en bankkosten

Rentebaten en bankkosten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

BALANS PER 31 DECEMBER 2017

En vergelijkende cijfers 2016. - na verwerking resultaatbestemming -

		<u>31-12-2017</u>		<u>31-12-2016</u>	
		€	€	€	€
1	ACTIVA				
1.1	Vaste activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	116.833		154.524	
	<i>Totaal vaste activa</i>	<u>116.833</u>	116.833	<u>154.524</u>	154.524
1.2	Vlottende activa				
1.2.2	Vorderingen	85.601		101.065	
1.2.4	Liquide middelen	414.727		357.891	
	<i>Totaal vlottende activa</i>	<u>500.328</u>	500.328	<u>458.956</u>	458.956
	TOTAAL ACTIVA	<u>617.161</u>	617.161	<u>613.480</u>	613.480
2	PASSIVA				
2.1	Eigen vermogen	277.076		255.655	
2.2	Voorzieningen	176.073		149.687	
2.4	Kortlopende schulden	164.013		208.138	
	TOTAAL PASSIVA	<u>617.161</u>	617.161	<u>613.480</u>	613.480

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017
En vergelijkende cijfers 2016

	2017		Begroot 2017		2016	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	1.615.404		1.551.522		1.548.529	
3.5 Overige baten	276.791		251.200		259.722	
<i>Totaal baten</i>		1.892.195		1.802.722		1.808.251
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	1.412.723		1.332.729		1.349.821	
4.2 Afschrijvingen	38.411		41.194		42.701	
4.3 Huisvestingslasten	143.870		136.900		151.750	
4.4 Overige lasten	274.661		270.651		261.896	
<i>Totaal lasten</i>		1.869.665		1.781.474		1.806.168
<i>Saldo baten en lasten</i>		22.530		21.248		2.083
6 Financiële baten en lasten						
6.1 Financiële baten	76		750		450	
6.2 Financiële lasten	1.186		1.200		1.129	
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>		-1.110		-450		-679
Totaal resultaat		<u>21.422</u>		<u>20.798</u>		<u>1.404</u>

(Voorstel) bestemming van het resultaat

Een (voorstel) bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten.

KASSTROOMOVERZICHT 2017
En vergelijkende cijfers 2016

Ref.	2017		2016	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		22.530		2.082
<i>Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>				
- Afschrijvingen	4.2	38.411		42.702
- Mutaties voorzieningen	2.2	26.387		18.902
Totaal van aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat		64.798		61.604
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>				
- Vorderingen	1.2.2	15.464		-8.545
- Kortlopende schulden	2.4	-44.125		5.033
Totaal van aanpassingen in werkkapitaal		-28.661		-3.512
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		58.667		60.174
Ontvangen interest	6.1.1	76		450
Betaalde interest	6.2.1	1.186		1.129
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		57.557		59.495
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	1.1.2	-720		-27.607
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-720		-27.607
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Kasstroom uit overige balansmutaties				
Overige mutaties				-
Totaal kasstroom uit overige balansmutaties		-		-
Mutatie liquide middelen	1.2.4	56.836		31.888
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
		2017		2016
	€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		357.891		326.004
Mutatie boekjaar liquide middelen		56.836		31.887
Stand liquide middelen per 31-12		414.727		357.891

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1.1.2	Materiële vaste activa	1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.2 Terreinen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	1.1.2.5 Vaste bedrijfs- activa in uitvoering en vooruit- betalingen op MVA	1.1.2.6 Niet aan de bedrijfsuit- oefening dienstbare MVA	Totaal materiële vaste activa
		€	€	€	€	€	€	€
Stand per 01-01-2017								
	Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	39.496	-	403.376	211.053	-	-	653.925
	Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	32.637	-	292.740	174.025	-	-	499.401
	Materiële vaste activa per 01-01-2017	6.859	-	110.637	37.028	-	-	154.524
Verloop gedurende 2017								
	Investerings	-	-	720	-	-	-	720
	Afschrijvingen	1.700	-	28.929	7.782	-	-	38.411
	Mutatie gedurende 2017	1.700-	-	28.209-	7.782-	-	-	37.691-
Stand per 31-12-2017								
	Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	39.496	-	404.096	211.053	-	-	654.645
	Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	34.336	-	321.669	181.807	-	-	537.812
	Materiële vaste activa per 31-12-2017	5.159	-	82.428	29.246	-	-	116.833

Schoolgebouwen

De door de Stichting beheerde schoolgebouwen zijn juridisch wel, doch economisch geen eigendom van de Stichting.

Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet meer conform de bestemming worden gebruikt, om niet te worden overgedragen aan de Gemeente.

Voor een overzicht van de onder ons bestuur staande scholen verwijzen wij naar het bestuursverslag.

Gebouwen

Geen bijzonderheden te vermelden.

Inventaris en apparatuur

Geen bijzonderheden te vermelden.

Overige materiële vaste activa

Geen bijzonderheden te vermelden.

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

1.2 Vlottende activa

1.2.2	Vorderingen	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
1.2.2.2	OCW	77.756		79.080	
1.2.2.10	Overige vorderingen	-		2.700	
	<i>Subtotaal vorderingen</i>		77.756		81.780
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	5.151		5.565	
1.2.2.14	Te ontvangen interest	67		245	
1.2.2.15	Overige overlopende activa	2.628		13.475	
	<i>Overlopende activa</i>		7.846		19.285
	Totaal Vorderingen		85.602		101.065

Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar .

OCW

Voor een nadere specificatie verwijzen wij u naar bijlage OCW.

1.2.4	Liquide middelen	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
1.2.4.1	Kasmiddelen	271		554	
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	414.456		357.336	
	Totaal liquide middelen		414.727		357.890

Tegoeden op bankrekeningen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Stichting.

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen	Stand per 01-01-2017	Resultaat 2017	Overige mutaties	Stand per 31-12-2017
	€	€	€	€
2.1.1 Eigen vermogen				
2.1.1.1 Algemene reserve	184.043	10.864	-	194.907
2.1.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)	23.020	-10.082	-	12.938
2.1.1.3 Bestemmingsreserves (privaat)	48.592	20.639	-	69.232
Totaal Eigen vermogen	255.655	21.421	-	277.077

2.1.1.2 Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per 01-01-2017	Resultaat 2017	Overige mutaties	Stand per 31-12-2017
	€	€	€	€
2.1.1.2.1 Reserve lustrum	10.000	-8.000	-	2.000
2.1.1.2.10 Reserve nulmeting	13.020	-2.082	-	10.938
Totaal bestemmingsreserves publiek	23.020	-10.082	-	12.938

2.1.1.3 Bestemmingsreserves (privaat)	Stand per 01-01-2017	Resultaat 2017	Overige mutaties	Stand per 31-12-2017
	€	€	€	€
2.1.1.3.1 Algemene reserve privaat	48.592	20.639	-	69.232
Totaal bestemmingsreserves privaat	48.592	20.639	-	69.232

2.2 Voorzieningen	Stand per 01-01-2017	Dotatie 2017	Ontrekking 2017	Vrijval 2017	Rente mutatie*	Stand per 31-12-2017	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1 Personele voorzieningen	18.973	842	2.066	-	-	17.750	892	4.199	12.659
2.2.3 Voorzieningen voor groot onderhoud	130.714	42.400	14.790	-	-	158.324	42.400	115.934	-
Totaal Voorzieningen	149.687	43.242	16.856	-	-	176.074	43.292	120.133	12.659

* bij netto contante waarde

2.2.1 Personele voorzieningen	Stand per 01-01-2017	Dotatie 2017	Ontrekking 2017	Vrijval 2017	Rente mutatie*	Stand per 31-12-2017	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.4 Jubileum-voorziening	18.973	842	2.066	-	-	17.750	892	4.199	12.659
Totaal personele voorzieningen	18.973	842	2.066	-	-	17.750	892	4.199	12.659

* bij netto contante waarde

2.4 Kortlopende schulden	31-12-2017		31-12-2016	
	€	€	€	€
2.4.8 Crediteuren	18.089		31.421	
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	54.327		67.039	
2.4.10 Schulden terzake van pensioenen	14.442		12.708	
2.4.12 Overige kortlopende schulden	2.184		1.824	
<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>		<i>89.042</i>		<i>112.992</i>
2.4.16 Vooruit ontvangen bedragen	23.889		16.581	
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	38.594		40.664	
2.4.19 Overige overlopende passiva	12.487		37.902	
<i>Overlopende passiva</i>		<i>74.970</i>		<i>95.147</i>
Totaal Kortlopende schulden		164.012		208.139

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

	2017		Begroot 2017		2016	
	€	€	€	€	€	€
3.1 Rijksbijdragen						
3.1.1 Rijksbijdragen						
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	1.519.733		1.469.670		1.473.594	
Totaal Rijksbijdrage	<u>1.519.733</u>		<u>1.469.670</u>		<u>1.473.594</u>	
3.1.2 Overige subsidies						
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	53.522		42.372		41.521	
Totaal Rijksbijdragen	<u>53.522</u>		<u>42.372</u>		<u>41.521</u>	
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		42.149		39.480		33.414
Totaal Rijksbijdragen	<u>1.615.404</u>		<u>1.551.522</u>		<u>1.548.529</u>	
3.1.2.1 Overige subsidies OCW						
	€	€	€	€	€	€
3.1.2.1.1 Geoormerkte subsidies OCW	4.094		-		5.891	
3.1.2.1.2 Niet-geoormerkte subsidies OCW	49.428		42.372		35.630	
Totaal overige subsidies OCW	<u>53.522</u>		<u>42.372</u>		<u>41.521</u>	
3.5 Overige baten						
	€	€	€	€	€	€
3.5.5 Ouderbijdragen	255.040		248.200		248.564	
3.5.10 Overige	21.751		3.000		11.158	
Totaal overige baten	<u>276.791</u>		<u>251.200</u>		<u>259.722</u>	

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1	Lonen en salarissen	1.021.690		1.245.729		990.558	
4.1.1.2	Sociale lasten	211.236		-		215.403	
4.1.1.5	Pensioenpremies	133.675		-		108.257	
	Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		1.366.601		1.245.729		1.314.218
4.1.2	Overige personele lasten						
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	842		2.000		-15.701	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	-		1.500		138	
4.1.2.3	Overig	76.174		83.500		82.531	
	Totaal overige personele lasten		77.016		87.000		66.968
4.1.3	Ontvangen uitkeringen personeel						
4.1.3.2	Uitkeringen van het Vervangingsfonds	13.745		-		2.754	
4.1.3.3	Overige uitkeringen personeel	17.149		-		28.611	
	Af: Ontvangen uitkeringen personeel		30.894		-		31.365
	Totaal personele lasten		1.412.723		1.332.729		1.349.821

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal fte bedraagt 20 in 2017 (2016: 22).

4.2	Afschrijvingen	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	38.411		41.194		42.701	
	Totaal afschrijvingen		38.411		41.194		42.701

4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen	1.700		1.700		1.700	
4.2.2.3	Inventaris en apparatuur	36.711		39.494		41.002	
	Totaal afschrijvingen		38.411		41.194		42.702

4.3	Huisvestingslasten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)						
		16.538		18.000		28.788	
4.3.4	Energie en water	23.272		28.000		33.605	
4.3.5	Schoonmaakkosten	53.559		40.500		39.590	
4.3.6	Belastingen en heffingen	2.291		5.000		3.981	
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	42.400		42.400		42.400	
4.3.8	Overige *	5.810		3.000		3.386	
	Totaal huisvestingslasten		143.870		136.900		151.750

4.3.8	Overige huisvestingslasten *	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.3.8.1	Tuinonderhoud	4.664		3.000		3.386	
4.3.8.2	Bewaking/beveiliging	1.146		-		-	
	Totaal huisvestingslasten		5.810		3.000		3.386

4.4	Overige lasten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	51.259		39.851		48.837	
4.4.2	Inventaris en apparatuur	3.432		1.750		1.147	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	44.134		53.000		59.066	
4.4.5	Overige **	175.835		176.050		152.846	
	Totaal overige lasten		274.660		270.651		261.896

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

	2017		Begroot 2017		2016	
	€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	4.102		4.000		3.952
4.4.1.1.2	Andere controlewerkzaamheden	-		-		-
4.4.1.1.3	Fiscale advisering	-		-		-
4.4.1.1.4	Andere niet-controlediensten	-		-		-
			4.102		4.000	3.952

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor in het huidige en/of vorig boekjaar.

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountantshonoraria zijn verwerkt op basis van het facturenstelsel.

4.4.5	Overige lasten **	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.4.5.2	Representatiekosten		3.332		1.750		6.903
4.4.5.4	Buitenschoolse cq bijzondere activiteiten		26.607		40.200		33.689
4.4.5.6	Contributies		3.581		2.000		1.868
4.4.5.7	Abonnementen		427		650		213
4.4.5.8	Medezeggenschapsraad		-		600		-
4.4.5.9	Verzekeringen		2.400		2.100		2.124
4.4.5.10	Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids		16.057		8.000		6.812
4.4.5.11	Toetsen en testen		2.948		1.750		2.224
4.4.5.13	Overige overige lasten		120.483		119.000		99.015
	Totaal overige lasten		<u>175.835</u>		<u>176.050</u>		<u>152.848</u>

6 Financiële baten en lasten

6.1	Financiële baten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		76		750		450
	Totaal financiële baten		<u>76</u>		<u>750</u>		<u>450</u>

6.2	Financiële lasten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten		1.186		1.200		1.129
	Totaal financiële lasten		<u>1.186</u>		<u>1.200</u>		<u>1.129</u>

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

		<u>Resultaat 2017</u>		
		€	€	€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)			10.864
2.1.2	<u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>			
2.1.2.1	Reserve personeel	-8.000		
2.1.2.10	Reserve nulmeting	-2.082		
2.1.2	Totaal bestemmingsreserves publiek	<u> </u>	-10.082	
2.1.3	<u>Bestemmingsreserves (privaat)</u>			
2.1.3.1	Algemene reserve privaat	20.639		
	Totaal bestemmingsreserves privaat	<u> </u>	<u>20.639</u>	
	<u>Totaal bestemmingsreserves</u>			10.557
	Totaal resultaat			<u><u>21.421</u></u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

VERBONDEN PARTIJEN

Statutaire naam	Juridische vorm 2017	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2017	Resultaat jaar 2017	Omzet 2017	Verklaring art. 2:403 BW ja/nee	Deelname percentage	Consolidatie ja/nee
				€	€	€			
Stg KMS overblijf SWV Unita	Stichting	Bussum	4	24.561	-84	-	Nee	100%	Ja
Totaal				<u>24.561</u>	<u>-84</u>	<u>-</u>			

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1-A Beknopt gespecificeerd

Omschrijving	Toewijzing		Prestatie afgerond?
	Kenmerk	Datum	
Subsidie voor studieverlof	851794	29-08-2017	Nee
Subsidie voor studieverlof	2016/775086	15-12-2016	Ja

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G2-A Aflopend per ultimo 2017

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 2016	Lasten t/m 2016	Stand 1-1-2017	Ontvangen in 2017	Lasten in 2017	Te verrekenen ultimo 2017
	Kenmerk	Datum							
nvt			€	€	€	€	€	€	€
						-			-
		Totaal							
			€	€	€	€	€	€	€

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 2016	Lasten t/m 2016	Stand 1-1-2017	Ontvangen in 2017	Lasten in 2017	Stand ultimo 2017	Saldo nog te besteden ultimo 2017
	Kenmerk	Datum								
nvt			€	€	€	€	€	€	€	€
						-			-	-
		Totaal								
			€	€	€	€	€	€	€	€

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria te weten:

- (a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- (b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten, en
- (c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren.

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2017
Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4
Bezoldigingsklasse	A
Bezoldigingsmaximum	€ 107.000

Er is geen afwijkende bezoldiging van toepassing voor het verslagjaar 2017.

Toelichting op WNT

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Niet van toepassing, er zijn geen topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.500 of minder.

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEK

Leidinggevend topfunctionaris met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling en gewezen topfunctionaris

De volgende leidinggevend topfunctionarissen met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling en gewezen

Bestuurder	
Dienstbetrekking	Ja
Aanhef	De heer
Voorletters	R.
Tussenvoegsel	
Achternaam	Boom

Functievervulling in 2017	
Functie(s)	schooldirecteur
Aanvang functie in verslagjaar	01-01
Afloop functie in verslagjaar	31-12
Taakomvang (fte)	1,000
Gewezen topfunctionaris	Ja

Bezoldiging 2017	
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	70.374
Beloningen betaalbaar op termijn	10.460
Subtotaal bezoldiging	80.834
Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	-
Totale bezoldiging	80.834
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	107.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	

Gegevens 2016	
Aanvang functie vorig verslagjaar	01-01
Afloop functie vorig verslagjaar	31-12
taak omvang vorig verslagjaar (fte)	1,000
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding in vorig verslagjaar	66.507
Beloningen betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	6.892
Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	73.399

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband in 2017	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	-
Onverschuldigd deel uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	-
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	-
Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband, betaald in verslagjaar	-
Individueel toepasselijk maximum uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	-
(Voorgaande) functies	
Jaar einde dienstverband	
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	

Leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functievervulling

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking maand 1- 12 van de functievervulling.

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Toezichthoudend topfunctionaris

De volgende toezichthoudend topfunctionarissen zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Toezichthouder								
Dienstbetrekking	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Aanhef	De heer	Mevrouw	Mevrouw	Mevrouw	Mevrouw	De heer	De heer	Mevrouw
Voorletters	S.	C.E.	A.T.	B.A.	M.W.J.	R.P.	T.P.	C.B.J.Y.
Tussenvoegsel	van							
Achternaam	Halbertsma	Snellenberg	Paalvast-Sterken	Hermans-van der Kleij	Baron-van Boetzelaar	Kuijten	Flokstra	Wert-Verheijen

Funcievervulling in 2017								
Funciecategorie	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid	Lid	Voorzitter	Lid
Aanvang functie in verslagjaar	01-01	01-01	01-01	01-01	01-01	01-01	01-08	01-01
Afloop functie in verslagjaar	31-12	31-12	31-12	31-07	31-07	31-12	31-12	31-12

Bezoldiging 2017								
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0	0	0	0
Subtotaal bezoldiging	-	-	-	-	-	-	-	-
Onverschuldigd betaald bedrag bezoldiging	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale bezoldiging	0	0	0	0	0	0	0	0
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	10.700	10.700	10.700	9.322	6.215	10.700	6.728	10.700
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan								

Gegevens 2016								
Aanvang functie vorig verslagjaar	01-01	01-01	01-01	01-01	01-01	01-01	01-01	01-01
Afloop functie vorig verslagjaar	31-12	31-12	31-12	31-12	31-12	31-12	31-12	31-12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen in vorig verslagjaar	-	-	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn in vorig verslagjaar	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale bezoldiging in vorig verslagjaar	-	-	-	-	-	-	-	-

Uitkering wegens beëindiging dienstverband 2017								
Overeengekomen uitkering wegens beëindiging dienstverband								
Onverschuldigd betaald deel uitkering wegens beëindiging dienstverband								
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband								
Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband, betaald in verslagjaar								
Individueel toepasselijk maximum uitkering wegens beëindiging dienstverband								
(Voorgaande) functies								
Jaar einde dienstverband								
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan								

Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, er zijn geen niet-topfunctionarissen boven de norm.

WNT: WET NORMERING BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN PUBLIEKE EN SEMIPUBLIEKE SECTOR

Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, er zijn geen niet-topfunctionarissen boven de norm.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Er zijn geen niet uit balans blijkende rechten en verplichtingen die hier moeten worden toegelicht.

ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

Bussum,

Stichting Katholiek Montessori Onderwijs Bussum

Bestuurder

Stichting Katholiek Montessori Onderwijs Bussum

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire bestemming van het resultaat

Er is statutair niets geregeld inzake de bestemming van het resultaat.

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: Stichting Katholiek Montessori Onderwijs Bussum

Adres: Joh. Verhulstlaan 13, 1401 CS Bussum

Telefoon: 035-6911011

E-mailadres: directie@kmsbussum.nl

Bestuursnummer: 25664

Contactpersoon: Dhr. S. Halbertsma

Telefoon: 06-22476132

E-mailadres: steven.halbertsma@postnl.nl

BRIN-nummers: 03IH Katholieke Montessori

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

Pagina voor de controleverklaring
(beslaat vijf pagina's)

BIJLAGEN

OCW-BIJLAGE

1.2.2.2 Ministerie van OCW

<u>Overlopende post lumpsum</u>	<u>Bekostigings jaar</u>	<u>Beschikking (nummer en datum)</u>	<u>Bedrag beschikking</u>	<u>Toegerekend t/m jaar 2017</u>	<u>Ontvangen t/m jaar 2017</u>	<u>Te vorderen 31-12-2017</u>
			€	€	€	€
Personeel	2017/2018	820921-01	1.109.051	462.105	383.177	78.927
Totaal OCW			<u>1.109.051</u>	<u>462.105</u>	<u>383.177</u>	<u>78.927</u>